

Az Újság

6 évf. - 87 szám | független politikai napilap

SALONTA, 1934.
április 20.

péntek

Előfizetési árak: Helyben 1 óra 25 Lei, vidékre:
35 Lei. -- EGYES SZÁM ÁRA: 1 LEU

Szerkesztésért felelős:
GAÁL SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SALONTA PIATA UNIRII No. 13.

ERDÉLYI MAGYAR SZINÉSZ SORSA

... A színtársulat megtartotta az utolsó előadását, de ez az utolsó előadás nagyon sokak szívében úgy fog csengeni, mint a vészharang. Mert az igazgató megmondotta nyersen az igazat s talán ez az első eset, hogy egy színigazgató őszinte mert lenni, ez az első eset, hogy egy színigazgató ember mert lenni a talpán és egyeseknek, akiket illet, szemébe vágta, hogy „íme, nem kell a könyöradomány... mi hiába produkáltunk, de ti, egyes gögös meglátású emberek csak könyöradománynak tekintettétek azt a néhány lejt, amit adtatok egy belépőjegyért.”

Kár, hogy a mi közönségünk nem felelmezt és nincs hozzászokva ahhoz, hogy becsülni is tudja a szellemi munkásokat, itt a színész, vagy író számkivetettje a közönségnek, itt azt hiszik egyesek, hogy ők találják fel a pecsétviaszot!

Magyar színészek! Maradjunk csak itt. Szegények kinlódnak, talán éheznek, biztosan többet nem esznek, mint esznek, nekik is élni kell. Ide jöttek, hogy egy kis izelítőt adjanak a haladásból és mit kaptak érte? Egyik szalonai személy lebecsülte az előadott darabokat, a másik azt mondta, hogy kegyelemből vesz jegyet, a harmadik sértegett. De bizonyára ha egy költőtáncos, vagy kóklér jött volna, akkor az illetők nem merték volna megalázní az artistákat, de mert magyar színészek... hát azokat kell és dicsőség bántani.

Furcsa, hogy akadnak ilyen becsmérésre hajlamos szelmalomlovagok, ilyen pökhendiskedő, tudatlan emberek, akik a kultúrát rőfíel akarják mérni és a színészetet literrel, akik a szellemi munkást annyiba sem veszik, mint a kutyát.

Irni kell róla, annak kapcsán, hogy végre egy színigazgató meg mondta, az az összeg, melyet a közönség kritizáló része fizetett a belépőjegyért, nem a koldusnak adott alamizsna, hanem egy előadás ellenértéke volt.

Nem árt néha egyeseknek ostonnal neki-menni, de csak módjával... Nagyon helyesen tette a színigazgató, hogy „megköszönte” az ilyen vendéglátást, hogy köszönetet mondott azokért a szíves gunyos megjegyzésekért, melyekkel kísérték ugyszólván valamennyi előadását a társulatnak.

A mi véleményünk az, hogy akinek nem tulsok a sütnivalója, az ne menjen el olyan helyekre, ahol a kultura nyilvánul meg,

az maradjon otthon és onnét kritizáljon, az ne kezdjen ki senkivel, ne hencegjen, ne adjon véleményt, hanem zárkózon el az odújába, mint a medve s csak akkor jöjjön

el, amikor durva produkciókat, utszéli semiségeket láthat. Ez az igazság!

Akinek nem inge, ne vegye magára!

SERÉNYI JÓZSEF

Tilos a hadseregben politizálni

A Curentul szerint az április hetedikén leleplezett katonai összeesküvéssel kapcsolatosan a kormány messzemenő intézkedéseket tesz, hogy teljesen kiküszöbölje a politikát a hadseregből.

Eszerint a hadseregben kormány rendelet értelmében, szigorúan tilos a politizálás.

Bucuresti jelentések szerint a hadsereg irányítását Miklós herceg Ötensége vette át.

Nem védik Precup alezredesét

Bucuresti. Precup alezredes bünperében holnap kezdődik a hadbírószági tárgyalás. Feltűnő érdekessége az ügynek, hogy egyetlen ügyvéd sem vállalta Precup alezredes védelmét, sőt a hivatalból kirendelt védők is kijelentették, hogy nem érznek magukban erőt azokat védeni, akik az összeesküvésben résztvettek.

Külföldi lapok megállapítják, hogy Goga és a vasgárda közötti barátság igen jó.

Anglia leszállítja az adókat

Londoni jelentések közlik azt a szenzációs hírt, hogy Anglia leszállítja az adókat. Erre azért képes az állam, mert anyagi stabilitása meg van.

Hivatalos jelentés szerint Anglia gazdasági helyzete fellendült s igyekszik polgárai helyzetén is segíteni.

Két millióval redukált a belügyminiszter Bihormegye költségvetését

Bancila prefektus, aki Michis főszámvevő kíséretében Bucurestiben tartózkodott a megyei költségvetés jóváhagyása végett, tegnap hazaérkezett a fővárosból. A minisztérium a költségvetést némi kisebb változtatással jóváhagyta. A rendkívüli bevételekből kétmillió lejt töröltek, a kiadások közül pedig a telefondijakat 20 ezer leiel, egyéb tételeket pedig ki-

sebb-nagyobb összegekkel csökkentettek. A fizetéseknel nem hagyták jóvá az előléptetett tisztviselők fizetési többletét, miután a törvény nem engedi meg, hogy az előléptetett tisztviselőket nagyobb fizetési osztályba tegyék át.

A költségvetés végösszege 42 millió 6 ezer 858 leit tesz ki.

Április 22-én, vasárnap *A Református Ifjúsági Egyesület, az NSC, a Törökvis és a Salontai Gépkocsivezetők együttes rendezésében*
tánccal egybekötött teaest a Kaszinóban
Belépődíj nincs, teaegy 15 lei, melynek megváltása mindenkire kötelező. Megjelentek értékes ajándékot nyernek!

Motoros szivattyút vásárol a város az öntöző kocsihoz

Megírtuk, hogy Kovács Béla primár szigorú rendelkezést adott ki az öntözésre nézve s látjuk is erélyes rendelkezésének eredményét, amennyiben naponta valóban többször öntöznek. Tagadhatatlan, hogy az öntözőkocsi vízzel való megtöltése hosszas munkát vesz igénybe (mintegy két és félórát) s ezen a városi vezetőség (Rozvány József elgondolása alapján) úgy vél segíteni, hogy egy motorszivattyút szerez be. Ezzel szivattyúzzák majd a vizet a kocsihoz, hogy így hamarabb teljen meg a kocsi és többször lehessen végigöntözni a város forgalmasabb uccáit.

Borzalmak a salontai uccákon

Senkitse rémítsen meg a cím, mert azonnal bizonyítjuk, hogy mik azok a borzalmak, melyek a salontai uccákon láthatók.

Elsőször is látjuk, hogy a baromfiak el foglalták a járó-kelőktől a helyet, lovak, kacsák, disznók, tehenek kint legelnek az uccán. Ha még a legelőn történne mindez, hagyján volna, de bent a város szívében, ez egyenesen felháborító.

A szennyvizet legtöbb helyen kiöntik az uccára, a port a járókelők nyakába rázzák, járdán tolják a kezikocsikat, egész barikádokat emelnek egyesek a járdákon, főleg hétfői napokon.

Mi ez, ha nem borzalom? Az ember azt sem tudja, hogy nevéssen, vagy boszszankodjék, mert mégis csak lehetetlen, tűrhetsen ez az állapot. Hiszen már nem sokára ott tartunk, hogy ki sem lehet menni az uccára éppen ilyen dolgok miatt. A járdákon bicikliző egyéneknek nem is szólunk, azokat is le kelle parancsolni ounét. Mindezekre felhívuk a salontai rendőrfőnök figyelmét.

A 82 éves férj meggyilkolta 65 éves feleségét

Taliándörögdi községben, Varga Áron 82 éves földmives összeveszett 65 éves feleségével, akire régóta feltékenykedett. Az öreg ember baltát ragadott és agyonvágta öreg feleségét, aki rögtön meghalt.

E héten megkezdik a cementpallók lerakását

Illetékes helyről, arról értesülünk, hogy a cementpallók lerakását még e héten megkezdik. Ideje már, hogy ezt a munkát is elvégezzék, mert a lakosok bizony nagyon hosszú esztendőket vártak arra, amíg a cementpallókat megkapják.

Pénteken országos vásár

Illetékes helyről nyert értesülés alapján közöljük, hogy a salontai országos vásárt pénteken tartják meg. Általában az áprilisi vásárok nem nagyon szoktak sikerülni, nemcsak azért mert nincs pénz, hanem azért is, mert a gazda ilyenkor már kint van a tanyán.

Figyelmeztetjük a vásár közönségét, hogy nagyon vigyázzanak a zsebmetszőkre, mert ilyenkor vásárok idején sok zsebmetsző, tolvaj szokott lenni. Főleg

a Mohácsi család tagjait tartsa szemmel mindenki, akár eladó, akár vevő, akinél pénz van, mert a Mohácsiak a falazási rendszer szerint dolgoznak és jó lesz rájuk erősen figyelni, nehogy érzékeny kárt okozhassanak valakinek.

Timár István fényképe...

... Salonta, Oradea, Arad, Timișoara... Négy város. Egy betörőnek négy állomáshelye. Ez jutott eszünkbe, mikor tegnap délután megnéztük a rendőrségen Timár István nemzetközi betörő fényképét. Rajta van a szám is. Oldalról és szemben ábrázolja az elvetemült embert a fénykép, melyet most már az ország valamennyi rendőrségének és az összes határrendőrségének megküldöttek. Hát bizony eléggé Lombrosotípus, azt meg kell hagyni. Minden gonoszság, minden elszántság, minden raffineria a szemében... De azért elárulja a fénykép, hogy az az ember, akit ábrázol, bizony nem lehet olyan, aki bárkinek is a bizalmába tudna férkőzni.

Mert szegény ember nagyon ijesztő. Mint egy utcai cigány úgy néz ki...

Most aztán keresik a rendőrségek, kutatják, hogy hol van, merre bujkál...

Hirdessen az „Az Ujság”-ban

Konverzióstörvény

a mezőgazdasági és városi adósságok rendezéséről
magyar szöveggel kapható
SZÉKELY

könyv- és papírkereskedésben Salonta Piața Unirii (Toldi tér) 13.

Szorgalmasan gyakorlatozik a tűzoltóság

A városi tűzoltóság mindennap szigorú gyakorlatot tart. Bordás László tűzoltóparancsnok katonás fegyelemmel tart rendet a tűzoltóság körében és azon igyekszik, hogy teljesen nagyvárosi nivót adjon tűzoltóságunknak még akkor is, ha a felszerelés hiányos. Helyes volna, ha a város a szükséges felszerelést beszerezné.

Négyszer rálőtt a leányra, mert nem lehetett a felesége

A Szentés közelében fekvő Csépa község egyik gazdaságában revolveres drama játszódott le.

Ifj. Nagy József 32 esztendőes gazdálkodó már régebb ideje ismeretségben volt Treznák Máriaival, egy ottani birtokos leányával. Nagy József beleszeretett a leányba, el akarta venni feleségül, de a házasságnak akadályai merültek fel, mindkét részről. Meglátogatta a fiatal leány a gazdálkodót. Jó ideig elbeszélgetett, majd veszekedésre került a sor és a szomszédok egymásután több revolverdörrenésre lettek figyelmesek.

Gyors egymásutánban négyszer dördült el a revolver.

Treznák Mária a jobb vállán szenvedett sérülést, azonkívül egy másik golyó is érte a hasa táján. Ifj. Nagy József a revolveres merénylet után

maga ellen fordította a fegyvert és mellbelőtte magát.

A merénylet és áldozatát parasztszekéren szállították a szentesi kórházba.

A városi

villanyerőre berendezett

m ű m a l o m

Str. Horia 37. sz. alatt

örleményei

a legmesszebbmenő igényeket

kielégítik.

Kipróbált munkaerők!

Pontos kiszolgálás!

SOHA sem volt olyan fontos a reklámozás, mint a mai világban. Epen ezért hirdessen az „Az Ujság”-ban!

Mit ír a pesti sajtó a Salontán elfogott, de Timișoaráról megszökött Timár István betörő királyról

Egyik budapesti lap hosszú cikkben foglalkozik a Salontán elfogott Timár István nemzetközi betörővel.

Azt írja a cikkíró, hogy a betörőt a budapesti Zrínyi utcában csak „a Pistának” nevezik. A háború előtt 1913–14-ben, mikor az addigi leghíresebb betörő, Pálkás Jóska meghalt, az Angyalföldön egy 16 éves fiú adott munkát a rendőröknek, ez a fiú Timár volt, aki bicskázott, verekedett és lopott.

Ő lett a budapesti betörők királya, a pénzszerzők királyságában specializálta magát. Az első betörésen rajtavesztett. Elfogták s mikor kihallgatták, kiderült, hogy a Kiskunságról került fel, mint egyszerű parasztleány s az Angyalföldön csiszolódként ki 13 próbás betörővé.

Hat hónapot kapott. 1914-ben egy olyan bandának lett a vezére, mely 100 betörést követelt el. Timár többévi fegyházat kapott. 1917-ben kiszabadult.

1918-ban megszökött a kórházból. Három hónap múlva megint elfogták, megint betegnek tetette magát és kórházba való szállításakor megszökött.

1930-ban, mikor már hosszú börtön múlt állott mögötte házimunkára fogták a börtönben. Ekkor átfűrészelte a fogház emeleti ablakrácsát és az őrszemelátára bujt ki az ablakon s a második emeletről, egy társával együtt leugrott az uccára. Ezután elszökött Magyarországról s működése további részét ismerjük, Romániába tette át székhelyét.

Meghalt Vass Jenő vadász ref. lelkész

Salonta város társadalmi előtt köztisztelőn állott Vass Jenő vadász református lelkész, aki egyéni kedvességével, irodalmi munkásságával megnyerte sokak szeretetét.

Részvétellel értesülünk, hogy Vass Jenő ref. lelkész 18-án d. u. 3 órakor, 60 éves korában rövid, de súlyos szenvedés után elhunyt. Egyéni kiválóságaiért nemcsak lelkész-társai és hívei, hanem mindazok tisztelték és becsülték, akik csak egyszer is beszéltek vele.

Az elhunyt lelkész özvegye, gyermekei és nagyszámu rokonsága gyászolja. Holnap, pénteken d. u. 3 órakor temetik Vadász községben. Az elhunytban ifj. T. Balogh Lajos apósát gyászolja.

Tűz volt Mădărason

A tegnapi mára virradó éjszaka tűz ütött ki Mădăras községben. A tűz eddig még ismeretlen okból Isai Todor házában keletkezett s 15 kocsi széna égett le. Salontáról kivonul a tűzoltóság s azon igyekezett, hogy a tűz továbbterjedését megakadályozza.

Vásároljon Rubinnénál!

Két méter széles, erős kézimunka túll a 100 lei. Csapke belétek 4 leittől feljebb. Gyermek trikók, zoknik. Ferfi trikóingek, u. sz. gyermek trikóingek. Dorco gumitalpu cipők minden számban. A legfinomabb gyermek szandálók kaphatók.

Ma délelőtt átadták a mozibérlet tárgyait

A városi átadási bizottság ma délelőtt megjelent a Central mozgóban, hogy a bérlet átadja mindazon tárgyakat, melyek a bérlethez tartoznak.

Tyuktolvaj a rendőrségen

Tóth Imre salontai sertés-kereskedő jelentette, hogy tyukot loptak tőle. A tolvajt meggyőzték, hogy a tyukot a rendőrségre. Györgynek hívják. Egy tyukot és egy macskát lopott.

Salontai cserkészek sikeres szereplése Bucurestiben

Jeleztük, hogy a salontai cserkészek Stan Adam gimnáziumi tanár vezetésével résztvettek Bucurestiben a cserkész-kongresszuson. Különböző mutatókat mutattak be, nagy sikerrel. A következő gimnáziumi tanulók vettek részt az ünnepségen: Kuch Béla és Ottó, Ardelean Gheorghe, Popoviciu Tiberiu, Cristea Joan és Chis Aurél.

Soronkívül intézik el a felettes fórumok a jéggyár ügyét

Ismeretes, hogy a városi jéggyár felszerelésére a városi vezetőség kétszer is árlejtést hirdetett. Hogy miért volt szükséges, nem tudni, tény, hogy a véletlen szeszélye folytán úgy az első, mint a második árlejtésen is a Ganz gyár lett a legolcsóbb. Az ár-

lejtéssel kapcsolatos összes iratokat felterjesztették a felettes fórumokhoz s ma arról értesülünk, hogy miután sürgős az ügy, a felettes fórumok soronkívül hozzák meg döntésüket.

Felhívás

Mindazok, akik a gyufáskatulyák fedelét összegyűjtötték, vigyék el azokat Rosenberg Adolf üzletébe, ahol az ajándékokat megkapják.

Salontai városi hivatal- nokok ügye a revíziós bizottság előtt

Ismeretes, hogy a salontai városi hivatalnokok a fizetésredukció kapcsán felebbet adtak be az akkori tanácshatározat ellen.

Arról értesülünk, hogy a timișoarai revíziós bizottság május 5-én tart tárgyalást ebben az ügyben.

Tip. „Az Újság” nyomdája Salonta.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett jó férj, édesapa, testvér és rokon

VASS JENŐ

vadász ref. lelkész életének 60 ik, boldog házasságának 13-ik, lelkészi működésének 34-ik évében rövid szenvedés után f. hó 18-án d. u. fél 3 órakor visszaadta lelkét Teremtőjének. Drága halottunk hamvait f. hó 20-án d. u. 3 órakor fogjuk az örök nyugalomnak átadni.

Vadász, 1934. április 19.

Áldás és béke lengjen porai felett!

A gyászoló család.

(Csatári temetkezési vállalat)

Troczkij Spanyolország- ban keres új hazát

Megirtuk, hogy Trockijt kiutasították Franciaország területéről, mert világforradalmat akart szervezni.

Troczkij jelenleg még Barbizonban van és Spanyolországban akar letelepedni, de még nem tette meg a lépéseket a beutazási engedély megszerzése végett.

Meghalt egy 110 éves asszony

Meghalt Simandul de Jos községben Arad megye legöregebb asszonya. Tuca Vazulné született Strangar Anna száztiz esztendősen korában költözött el egy szebb világba és a kis község elvesztette benne legérdekesebb alakját. 1932-ben leírást adott a régi arad megyei betyárvilágról, az 1848-as szabadságharcról, az orosz invázióról és mosolyogva dicsekedett el:

— Életemben sohasem voltam beteg és most is meg vannak az összes fogaim. Nem szoktam hozzá a luxushoz, mint a mai emberek és ennek köszönhetem, hogy ma is élek.

16 lei

egy méter szintartó prima

INGZEFIR

20 lei

egy méter szintartó

FRANCIA DELEN

**Óriási választék
TAVASZI UJDON-
SÁGOKBÓL!**

Szántó áruház

SPORT

Vasas-Törekvés

Vasárnap délután 4 órai kezdettel az oradeai Vasas csapatát látja vendégül a salontai Törekvés barátságos mérkőzés keretében. Egy pillanatra sem kétséges, hogy a Törekvés győzelmet arat a Vasasok fiatal csapata felett.

Rendbehozatta a város a tennispályát

A városi vezetőség gondoskodik arról, hogy a tenniszező közönségnek nagyszerű pálya álljon rendelkezésére és éppen ezért homokkal feltöltette az NSC tennispályát. A munkálatok tegnap kezdődtek meg s így elsőrangú pálya áll majd a közönség rendelkezésére. Mindenesetre üdvös dolog a városi vezetőségtől, hogy erre is gondol egy kicsit.

Az Unirea megóvta a CFR-rel játszott mérkőzését s azt hozta fel az óvás indokául, hogy a CFR néhány játékosa jogtalanul vett részt a mérkőzésen. Sportkörökben érthető érdeklődéssel várják, hogy mi lesz a döntés.

Timisoarán vasárnap Kinizsi-Tricolor ligabajnoksági meccs lesz s az összes ottani sportegyletek Bucurestiből táviratot kaptak, mely szerint más meccset ezen a napon nem szabad játszani.

Egyik budapesti lap azt írja, hogy Nádas Odón magyar szövetségi kapitány teljes romlásba viszi a magyar futballt.

Phöbus—Attila 6 : 2 (2 : 1).

ELADÓ 2 ajtó-félfá, 1 négy méteres lepcső és ócska téglák. Str. Horia (Tenkei-ut) 12. MOLNÁRSEGEDEKET és fűtőt keres a Gazdák Gözmalma.

HA jó és olcsó gummit akar venni, jöjjön hozzám, nézze meg és aztán vegyen. BALOGH C. Reg. Ferdinand 3. banképület. Használt kerékpárt és varrógépet veszek és becserélek.

Rádióműsor

Csütörtök, április 19.
București

18 Zenekar
20 30 Nicolai: A windsori vig nők, közvetítés az Operahazból

Budapest

5 Ifjúsági előadás
6 Előadás
6:30 Dalárda
7:15 Előadás
9 Hangjátékelőadás a Studióból, „Nehéz manapság férjhezmenni”, hangjáték 3 felvonásban
10:25 Németnyelvű előadás
10:40 Rigó Jancsi és cigányzenekara muzsikál

Péntek, április 20.

București

18 Rádiózenekar
19:15 Lehar: Cărevics, egyveleg
21 Hangverseny

Budapest

7:45 Torna utána gramofon
10:45 Hirek, utána előadások, közben gramofon
1:05 Hetényi—Heidelberg Albert—Buday Dénes—Sebő Miklós triója
4:30 Diáktélóra
5 Előadás
6 Szalonzene
6:40 Munkástélóra
7:25 Hegedű, zongorakísérettel
8 Előadás
8:30 „Guiditta” zenés vigjáték 5 képben

Meghívó

Kérem a Ref. Ifjúsági Egyesület választmányát, hogy ma, 19-én este pontosan 9 órára az Ifjúsági Otthon helyiségében megjelenni szíveskedjék.
GAVALLER LAJOS s. lelkész

Temetőhelyet kér az ort. izr. hitközség

Salonta város vezetőségéhez az ort. izraelita hitközség kérvényt nyújtott be, melyben temető helyet kér. A tanács legközelebbi ülésén foglalkozik az ügygel.

Hirdessen az „Az Újság”-ban

Serviciul Sanitar și de Ocrotire Al Circ
Urbane Salonta.

No. 114/1934.

Hirdetmény

Felhívjuk a lakosság figyelmét a hivatalos lap (Monit. Of.) 1933. október 3-iki számában megjelent szabályrendeletre, melynek értelmében kozmetikai cikkeket: arckrémeket, pudert, pipere-szappant, illatszereket, fog- és haj-ápoló és festőszereket stb. egyszóval mindazon dolgokat, amelyek a kozmetika körébe vágnak, csupán a gyógyszerárak, drogériák és azok az illatszertárak árusíthatják, akik kizárólag ezek árusítására nyertek engedélyt, illetve akik erre az idézett szabályrendelet szerint 1933 október 3-tól november 1-ig miniszteri engedélyt szereztek.

Felhívjuk tehát mindazokat a kereskedőket, akik ilyen engedéllyel bírnak, hogy az egészségügyi hivatalnak (városháza emelet 6-os számú szoba) a legrövidebb időn belül bemutassák, mert azok ellen, akik kozmetikai cikkeket raktáron tartanak, vagy fogdalomba hoznak, anélkül, hogy erre engedéllyel bírnának, az egészségügyi törvény rendelkezései szerint fogunk eljárni.

Salonta, la 16 Aprilie 1934.

Medicul Circ. Urb.
s.s. Dr. Cosma.
Pentru conformitate
Ioan Konyár.

Vasárnap avatják fel Preisz Fülöp siremlékét

Preisz Fülöp a város kedelmi életében nagy szerepet játszott s mindenki a legőszintébb tisztelettel övezte körül az elhunyt személyt aki kedvességével, jószívűségével és társadalmi tevékenységével nyerte a város összlakosságának szeretetét. Arról értesülünk, hogy Preisz Fülöp siremlékét vasárnap avatják fel.

Cséplőgép

garnitúra és egy gyalupa

eladó!

Str. Jókay-uca 12. szám